ఫ్లాష్ బ్యాక్

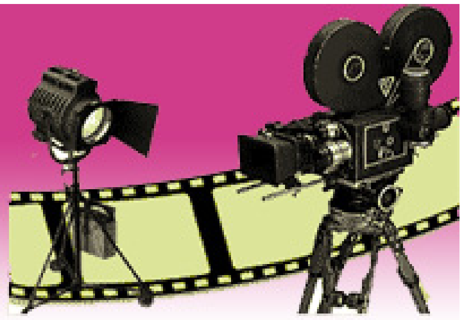

పాతసినిమాలకు సంబంధించిన విశేషాలు.. నటీనటుల గురించి, సినిమాల గురించి, సాంకేతిక నిపుణుల గురించి.. వగైరా..వగైరా. ప్రతినెలా ఓసారి అలనాటి సినీరంగంలోకి తొంగిచూద్దాం

నాగభూషణం

(సినిమారంగం - 1969, మార్చి సంచిక నుంచీ)

An artiste is not made; but born.

మన నాగభూషణం పై కోవకు చెందిన కళాకారుడు.

నేడు నాగభూషణం జీవితం వడ్డించిన విస్తరి కాదు..

సినీ కళాధినేత ఈయన్ని ఎన్నో విధాల పరీక్షించాక గాని, నేటి సుస్థిర స్థానాన్ని ఇవ్వలేదు.

ఈయన విజయానికి సోపానాలు - ఆత్మ స్థయిర్యం, ఆత్మ విశ్వాసం, పట్టుదల.

సినిమా నటన ఒక తపస్సు లాంటిది. ఆ తపస్సుకు ఈయన దీక్షతో, ఏకాగ్ర దృష్టితో కొనసాగించాడు. శిఖరాగ్రాన్ని చేరుకోవాలనే లక్ష్యంతోనే కృషి చేశాడు; శిఖరాగ్రాన్నిచేరుకున్నాడు. ఈ జైత్రయాత్రలో ఎన్ని అడ్డంకులున్నా– మనో ధైర్యంతో అవలీలగా దాటగలిగాడు. తనలో అజ్ఞాతంగా ఉండిపోయిన ప్రతిభాసంపత్తులను ఆదిలో కొందరు నిర్మాతలు గుర్తించక పోయినా – ఈయన చలించలేదు.

నాగభూషణం పాల్గొన్న తొలి చిత్రం పీపుల్స్ ఆర్ట్ థియేటర్స్ వారి "పల్లెటూరు". అందులో నేటి డైరెక్టర్ వి.మధుసూదనరావు, నిర్మాత తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తిగార్లు కూడా నటించారు. ఇంకా "పెంకి పెళ్ళాం" చిత్రంలో తాగుబోతుగా, "అమరసందేశం" లో విలన్ గా – ఇలా ఎన్నో చిత్రాలలో పాల్గొన్నాడు.

1956 లో "ఏది నిజం" చిత్రంలో హీరోగా నటించడమే కాక – ఆ చిత్ర నిర్మాణంలో ఆ చిత్ర నిర్మాత, తన స్వస్థలం నెల్లూరులో తన బాల్య మిత్రుడు అయిన ఘంటసాల కృష్ణమూర్తికి చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ దర్శకత్వ బాధ్యత ఒకటి తప్ప – ఆఫీస్ బోయ్ పనినించి మిగతా బరువులన్నీ తనే మోశాడు. తనే దృశ్య విభజన చేశాడు. సుంకర సత్యనారాయణను రావించి, దగ్గరుండి సంభాషణలు రాయించాడు. ఆ చిత్రం విడుదలై విజయవంతంగా ప్రదర్శింపబడింది. రాష్ట్రపతి బహుమతి కూడా పొందింది. హీరోగా నాగభూషణానికీ మంచి పేరూ వచ్చింది. కాని, తను హీరోగా స్థిరపడడానికి తగడని నాగభూషణానికే తెలుసు.

అంతే ... ఆ తర్వాత కొంత కాలం వరకు ఈయనకు ఏ పిక్చర్లూ లేవు.

'ఒక సారి హీరోగా నటించాడు గనుక, సహాయ పాత్రలను ధరించడానికి అంగీకరిస్తాడో–లేదో?' అని నిర్మాతలు భావించారో ఏమో !

తనకు వేషం కావాలని సినిమా కంపెనీల చుట్టూ తిరిగే అలవాటు నాగభూషణానికి మొదట్నించీ లేదు. అది అహం కాదు; ఆయన తత్త్వమంతే.

ముఖ్యమైన కారణం ఏమిటంటే – చాలా మంది చిత్ర నిర్మాతలు ప్రత్యక్ష్యంగా నటులలో తాము చూడగలిగిన శక్తులను విశ్వసిస్తారు గాని, వారిలో గుప్తంగా ఉన్న శక్తులను అంచనా కట్ట గల వారు అరుదు. అటువంటి నిర్మాతలు కళ్ళబడే వరకు ఏ ఆర్టిస్టుకైనా మంచి అవకాశం దొరకదు. అలా మంచి అవకాశం దొరికే వరకు కాలం వృధా చేయకుండా మరో మంచి పని చేయాలనుకున్నాడు నాగభూషణం. తత్ఫలితమే రవి ఆర్ట్ థియేటర్స్ అవతరణ. తమిళనాడులో గొప్ప సంచలనం కలిగించిన ఎం. ఆర్. రాధా గారి "రక్త కన్నీరు" నాటకాన్ని పాలగుమ్మి పద్మరాజుగారి చేత తెనిగించి, 1956 జూలైలో నెల్లూరులో తొలి ప్రదర్శన ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత ఈ నాటకం ఆంధ్ర దేశాన్ని ఎంతటి ఊపు ఊపిందో ఎవరికీ తెలియనిది కాదు.

కొంత మందికి తాము ఆశించనివి ఫలిస్తుంటాయి. నాగభూషణం విషయంలో అదే నిజమైంది. తీరుబడిగా ఉన్నప్పుడు తాను ప్రారంభించిన రంగస్థలోపాసన ఉత్తరోత్తరా చలన చిత్ర సీమలో తాను ఉచ్చస్థితికి రావడానికి ఎంతో ఉపకరిస్తుందని ఆ నాడు ఈయన ఆశించి ఉండడు.

అందుకే సినిమాల పై నించి దృష్టి మరల్చి, తన నాటక సమాజం మీదనే మనసునంతా కేంద్రీకరించాడు. ప్రతి సంవత్సరం నవంబర్ నెల నించి జూన్ నెలా దాకా ఆంధ్రదేశంలో వాడవాడలా నెలకు పాతికకు పైగా ప్రదర్శనలు ఇస్తూ వచ్చారు. జూలై నించి సెప్టెంబరు వరకు వర్షాకాలం గనుక కాస్త ఊపిరి సల్పుకోడానికి విరామం ఉండేది.

ఒకసారి ఒకే నెలలో 32 ప్రదర్శనలు కూడా ఇచ్చారు. ఒకే ఊళ్ళో 15 రోజుల పాటు వరుసగా ప్రదర్శనలివ్వబడ్డాయి కూడా. కాకినాడలో ఏకబిగిన 14 రోజుల పాటు ప్రదర్శించారు. అదే చోట 1958 లో ఒకే రాత్రి రెండు నాటకాలు వేశారు. అలాగే 1960 లో విజయవాడ జింఖానా క్లబ్ లో ఒకే రాత్రి రెండు నాటకాలు రూ. 2/–, 0.50 పై. ప్రవేశ రుసుములు చొప్పున ప్రదర్శింపబడగా పాతిక వేల రూపాయల దాకా వసూలయింది.

"కలికాలం, బికారి రాముడు, పాపం పండింది, కోతలరాయుడు" రవి ఆర్ట్ థియేటర్స్ వారి తతిమ్మా నాటకాలు. కాని, ఇవేవీ వారి తొలి నాటకం "రక్త కన్నిరు" లాంటి అఖండ విజయాన్ని సాధించ లేక పోయాయి.

"రక్త కన్నిరు" లో పాల్గొన్న వాణిశ్రీ , శారద, రేవతి, మీనాకుమారి, సుజాత, ఆదోని లక్ష్మి మున్నగు వారిలో కొందరు సినిమా రంగంలో తారాపథాన్నందుకున్నారు. వాణిశ్రీ తెలుగు – తమిళ చిత్రాలలో, శారద మలయాళ చిత్రాలలో, రేవతి – కన్నడ చిత్రాలలో హీరోయిన్ లు అయిపోయారు. మొదటినించి పాల్గొంటూన్న నటీమణి సీతా మాత్రమే.

ఈ సమాజంలోని నటీనటులందరూ క్రమశిక్షణకు అలవాటు పడినవారు; నటనలో రాటు తేలిన వారు.

మొత్తం 30 కుటుంబాలు రవి ఆర్ట్ థియేటర్స్ మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి.

ఇంతవరకు ఈ సమాజం వారు 1,200 కు పైగా ప్రదర్శనలిచ్చారు.

ఈ విషయాలన్నిటి బట్టి ఆలోచిస్తే, నాగభూషణం ఎన్ని సత్కారాలకైనా, సన్మానాలకైనా, మన్ననలకైనా, బిరుదులకైనా, అర్హుడనిపిస్తుంది. దాదాపు 100 కప్పుల దాకా సంక్రమించాయి. 1956 లో సామర్లకోటలో ఈయన్ని ఒక ఎత్తయిన వేదిక మీద నిలుచోబెట్టి, ఈయన కనబడనంత ఎత్తు పూలమాలలతో సత్కరించారు. ఒక 90 ఏళ్ళ ముసలమ్మ ఇద్దరు మనుష్యుల ఊతతో వచ్చి, తనకు పూలమాల వేసి, ఫల పుష్పాలు సమర్పించిన ఉదంతం తన జీవితంలో మరువ లేనిదంటాడు నాగభూషణం.

నవ్యకళా మండలి రజతోత్సవ సందర్భంగా దాని స్థాపకుల్లో ఒకరైన ఈయనకు ఇటీవలే హైదరాబాద్ 'రవీంద్ర భారతి' లో ఘనంగా సన్మాణం జరిగింది.

ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే – ఏ నటుడికీ జరగనన్ని గౌరవాలు ఈయనకు జరిగాయి.

"ఏవో నాటకాలు ఆడుకుంటూ హాయిగా ఎక్కడో ఉన్నాడులే", అని కొందరు నిర్మాతలు ఈయన్ని అప్పుడు ఉపేక్షించారేమో కాని. కొన్ని వేషాలకు కబురు చేసిన నిర్మాతలు ఇద్దరు ముగ్గురు లేకపోలేదు. వాళ్ళ చిత్రాలలో నటించడానికి ఈయన ఎప్పుడైనా మద్రాసు వచ్చినా అప్పుడు సినిమా రంగం స్థితిగతులు గురించి ఈయనకు ఎక్కువగా ఏమీ తెలీదు.

1961 లో సుందర్ లాల్ నహతా – డూండీ గార్ల "శభాష్ రాజా" చిత్రంలో ఒక హాస్య దుష్ట భూమికను నిర్వహించడానికి కబురు వచ్చింది. తను కోరినంత డబ్బు ఇవ్వడానికి నిర్మాతలు ఇష్టపడ్డాక ఆ క్లిష్ట పాత్రను ధరించడానికి నాగభూషణం అంగీకరించారు.

"మంచి మనసులు" చిత్రంలో (ఎం. ఆర్. రాధా అదే తమిళ చిత్రంలో ధరించిన) ఒక పాత్రకు మన నాగభూషణాన్ని ఆదుర్తికి సజెస్ట్ చేశారు హీరో నాగేశ్వరరావు. అసలప్పటికి ఏడేళ్ళ క్రితం అనగా – 1954 లో ఆదుర్తి తొలి దర్శకత్వ బాధ్యత వహించిన "అమర సందేశం" లో నాగభూషణం విలన్ పాత్ర ధరించి ఉన్నాడు.

అలా 1961 నించి ఏటా ఒకటి రెండు చిత్రాలలో నటించడానికి ఒప్పుకుంటూ, ఒకవంక నాటక ప్రదర్శనలు ఉధృతంగా ఇస్తూనే వచ్చాడు. 1967 లో "ఉమ్మడి కుటుంబం" లో పాల్గొనే వరకు కూడా ఈ నాటకాల జోరు తగ్గలేదు. "ఉమ్మడి కుటుంబం" రజతోత్సవం చేసుకుంది. ఆ చిత్రంతో నాగభూషణం సినిమా రంగంలో చాలా బిజీ అయిపోయాడు. ఎందరో నిర్మాతలు బుక్ చేయడానికి ఎగబడ సాగారు. ఈ స్థితిలో 1967 నవంబర్ నించి నాటకాల సీజన్ కు వెళ్లగలనో లేనో అనే సంకటంలో పడ్డాడు నాగభూషణం. ఈయన సినమా రంగంలో బిజీ అయిపోతే తమ కూట్లో దుమ్ము పడుతుందేమోనని భయపడ్డారు.

ఈయన నాటక సమాజాన్ని నమ్మకున్న నటీనటులు; కొందరు ఆశలు వదులుకున్నారు కూడా, కాని, నాగభూషణం వాళ్ళకు అన్యాయం చేయగలడా? తనకు ఎన్ని పిక్చర్ లు ఉన్నా సరే – ప్రతి నెలా మొదటి వారంలో ప్రదర్శనల దాకా వాళ్ళతో కలిసి ఇస్తానని హామీ ఇచ్చాడు. అంతే కాదు; నటించినందుకు తను పారితోషికం చిల్లి గవ్వయినా పుచ్చుకోకుండా – వసూలైన మొత్తమంతా వారికే పంచి ఇవ్వసాగాడు.

దీనిని బట్టి నాగభూషణం హృదయం ఎంత విశాలమైనదో, చేతలు ఎంత ఉదారమైనవో ఇట్టే ఊహించుకోవచ్చు.

ఇక కేరెక్టర్ ఆర్టిస్ట్ గా ఈయన ఏ చిత్రంలో మహోన్నతంగా నటించాడో ఏరి చెప్పడం కష్టం. కారణం – అన్ని చిత్రాలలోనూ ప్రతిభావంతంగా తన పాత్రలను పోషించడమే. చిన్న పాత్రయినా ప్రాధాన్యత గల పాత్రగా దాన్ని రూపొందించే మెళకువలు ఈయనకు బాగా తెలుసు. "భట్టి విక్రమార్క" లోని సిద్దుడి వేషమైనా, "మాయాబజారు" లోని సాత్యకి పాత్రయినా, "భాగ్యరేఖ" లోని సిపాయి భూమికైనా,

ఇటీవలే విడుదలైన "వరకట్నం" చిత్రంలోని మీసాల వెంకయ్య పాత్రయినా – విశిష్టంగా పోషిస్తూ, ప్రేక్షకులు ఏ మాత్రం ఆశాభంగం చెందకుండా తన ప్రాజ్ఞత, ప్రతిభావిశేషాలు వినియోగించి నటించగల సమర్థుడు నాగభూషణం.

ఒక్కో నటుడు తాను ధరించే పాత్రలకు ఒక్కో రకమైన వ్యక్తిత్వాన్ని చేకూర్చితాడు. ఈ వ్యక్తిత్వాన్ని ఆ నటుడు తన నటనాప్రభావం చేత సృష్టించాడా – లేక, ఆయనకది సహజసిద్ధమైనదేనా – అన్న సమస్య ఏ ప్రేక్షకుడ్నీ వేధించదు. ప్రేక్షకుడు పాత్రలో చూసే వ్యక్తిత్వం వాస్తవంగా తోచాలి. అంతే.

తన్ను తానుగా కాక మరో ప్రతి రూపాన్ని ప్రదర్శించి చూప గలిగినప్పుడే నటుడు నిజంగా నటించినట్లవుతుంది. ఏ పాత్రలో అయినా మనం చూసేది ఒకే వ్యక్తినయినా – మన మనస్సులో నిలవవలసింది ఆ పాత్రే కాని, ఆ వ్యక్తి కానే కాదు. అలా పాత్రలకు ప్రాణం పోసి, ప్రేక్షకుల హృదయాంతరాళాల్లో ఒక స్థిరమైన రూపాన్ని మలచి నిలపగలిగిన వ్యక్తే నిజమైన నటుడు అందుకే నాగభూషణం లీనమై, తాదాత్మ్యం చెంది కదిలించగల ప్రతి పాత్రా ప్రేక్షకులను పులకాంకితుల్ని చేస్తుంది. కనుకే, ఇన్ని చిత్రాలలో నటించినా ప్రేక్షకులకు ఆయన పై మోజు పెరుగుతూనే ఉంది.

సరియైన పాత్ర దొరికి, మంచి కథ, మంచి కంపెనీ ఉంటే గాని అగ్రిమెంట్ మీద సంతకం చెయ్యకూడదన్న నిశ్చయం నాగభూషణానికి లేకపోతే – ఆయన ఈ పాటికి ఇప్పటికన్నా రెట్టింపు చిత్రాలలో నటించి ఉండేవాడేమో !

పెద్ద నిర్మాతలు – చిన్న నిర్మాతలు అనే తారతమ్యం లేదీయనకు. అందరినీ సమదృష్టిలోనే చూస్తాడు. ఎటొచ్చీ చక్కని, చిక్కని పాత్రలను శక్తివంచన లేకుండా ఒప్పించడమే ఈయన ధ్యేయం.

అంతే కాదు; నిర్మాతల కష్టసుఖాలను గమనిస్తూ, వారికి ఏ మాత్రం ఇబ్బంది కలగకుండా షూటింగ్ లకు సకాలానికి హాజరవుతూ, తోటి నటీనటులతో సెట్ లో ఎంతో సహకరిస్తూంటాడు. గనుకనే నాగభూషణానికి నిర్మాతలు మంచి ప్రోత్సాహం ఇస్తున్నారు నిజానికి ఆయన మంచే ఆయన ప్రగతికి కారణమైంది.

తను నటించిన చిత్రాలు శతదినోత్సవాలు చేసుకున్నందుకు నాగాభూషణం ఏనాడూ గర్వపడలేదు. ఒక చిత్రంలో తాను పోషించిన పాత్ర కన్నా మరో నటుడు నిర్వహించిన భూమిక విశేషంగా ప్రజాభిమానం పొందిందని ఎవరైనా అంటే ఈయన ఖిన్నుడతడు. భూషణ, తిరస్కారాలకు ఈయన అతీతుడు.

తనకు ప్రోత్సాహమిచ్చి ఆత్మీయత – ఆదరాభిమానం కనబరించిన వారిని ఈయన ఏనాటికీ మరచిపోలేదు. అలాగే నాటక రంగాన్ని కూడా ఏనాటికీ మరిచిపోలేదు. తన వృద్ధాప్యంలో ఏ హైదరాబాద్ లోనో స్థిరపడి పోయినప్పుడు అక్కడొక రంగస్థలాన్ని నిర్మించి, కనీసం వారానికి ఒక ప్రదర్శనయైనా ఏ శనివారాలనాడో ఇస్తూ, ఉత్సాహవంతులైన యువతీ యువకులకు నటనలో తర్ఫీదు ఇవ్వాలని నాగభూషణం ఆశయం.

అంతకు రెండింతలు కృషి చేసి, కీర్తి ప్రతిష్టలకు రెట్టింపు చేసుకోడానికి నాగభూషణానికి శక్తిని, ఆయురారోగ్యాలను భగవంతుడు ప్రసాదించు గాక !

COMMENTS

★★★